

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 2PP/71/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010670
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mário Pohorelský
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122010670.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom Mgr. Máriom Pohorelským v konaní o návrhu občianskeho združenia Z. V., so sídlom S. L. XXXX/XA, C. - Q., IČO: XXXXXXXX, na podmienené prepustenie odsúdeného: A. D., nar. XX.XX.XXXX N. C., bytom K. XXXX/XX, C. - N., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov, na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, postupom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona návrh občianskeho združenia Z. V., so sídlom S. L. XXXX/XA, C. - Q., IČO: XXXXXXXX, z 29.03.2022 na podmienené prepustenie odsúdeného A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/XX, C. - N., z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 3. júla 2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 3. júla 2015 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tos/81/2015 z 19. augusta 2015 vo výmere tri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 7Nt/10/2016 z 15. februára 2016 a uznesenia Okresného súdu Levice sp. zn. 4Nt/73/2017 z 31. októbra 2017 vykonáva v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, zamieťa.

odôvodnenie:

Súdu bol 29.03.2022 doručený návrh záujmového združenia občanov na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Na verejnom zasadnutí konanom 20. mája 2022 sa súd oboznámil s listinnými dôkazmi - hodnotením odsúdeného vypracované riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov (č.l. 19), skráteným výpisom klienta (č.l. 20), nariadením výkonu trestu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 26. augusta 2015 (č.l. 21), nariadením výkonu trestu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/118/2014 zo 6. februára 2015 (č.l. 22), nariadením výkonu trestu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/63/2014 z 24. júna 2015 (č.l. 23), zápisnicou o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby z 22. augusta 2014 (č.l. 24), odpisom registra trestov (č.l. 13), rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 3. júla 2014 (č.l. 1) a stanovami občianskeho združenia Z. ulice (č.l. 4 a 5).

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov vyplynulo, že odsúdený bol 05.12.2017 premiestnený do tunajšieho ústavu z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce. Správanie a vystupovanie počas výkonu väzby nebolo vždy na požadovanej úrovni. Vyskytli sa porušenia ústavného poriadku, nadväzoval nepovolený kontakt s inými osobami, poškodzoval majetok štátu v správe ústavu, prechovával nepovolené predmety a nedodržiaval zásady slušného správania voči osobám, s ktorými prichádzal do styku. Správanie a vystupovanie počas výkonu trestu taktiež nie je vždy na požadovanej úrovni. Vyskytli sa nedostatky v dodržiavaní ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa - spal v nepovolenom čase, poškodzoval sa na zdraví, nadväzoval nepovolený kontakt s iným odsúdeným, porušil ústrojovú disciplínu, neplnil príkazy a nariadenia

príslušníkov, opakovane odmietal pracovať, prechovával u seba nepovolené veci a porušil zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do kontaktu. Dňa 15.02.2016 bol Okresným súdom Trnava preradený z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia. Z dôvodu opakovaného porušovania ústavného poriadku bol 31.10.2017 preradený Okresným súdom Levice z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia. Vhodnou intervenciou pedagogického personálu sa jeho správanie čiastočne stabilizovalo a v súčasnosti je na prijateľnejšej úrovni. V osobných veciach si udržiava priemerný poriadok. V kolektíve odsúdených sa snaží reagovať adekvátne. Počas výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný bol trinásťkrát, naposledy 29.04.2021 za nesplnenie príkazu príslušníka. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciacnej skupiny „C“. Zaradený bol na viacerých pracoviskách, naposledy na pracovisku zameranom na ručné šitie obuvi, odkiaľ bol vyradený z dôvodu nespokojnosti s jeho pracovnými výkonmi. Aktuálne nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí. Vo voľnom čase preferuje sledovanie televízie, počúvanie rozhlasu a občasné hranie spoločenských hier, najmä kartových. Zúčastňuje sa na prednáškach a besedách zameraných na osvetu k problematike závislostí. Sociálny kontakt udržiava s otčimom a sestrou formou korešpondencie, telefonovania, návštev a videonávštev. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u neho zatiaľ neplnia, opakovane porušoval ústavný poriadok a nie je zaradený do práce. V rámci programu zaobchádzania je vedený k poukázaniu negatívneho vplyvu alkoholu a drog na jeho osobnosť, k dodržiavaniu ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, k vytvoreniu si vzťahu k morálnym hodnotám a ku kritickému postojovi k páchaniu trestnej činnosti. Poukazujúc na diagnostický nástroj Crime Risk Assessment, predstavujúci prediktívny nástroj na hodnotenie úrovne rizika recidívy trestnej činnosti osôb vo výkone trestu sa resocializačná prognóza odsúdeného javí ako nepriaznivá. Vzhľadom na uvedené skutočnosti riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu a neodporučil podmienené prepustenie z výkonu trestu.

Zo skráteného výpisu klienta vyplynulo, že odsúdený 13.02.2019 vykonal trest odňatia slobody vo výmere štyri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/118/2014 z 11.11.2014 a 22.02.2021 trest odňatia slobody vo výmere dva roky a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/63/2014 z 10.03.2015 (do tohto trestu bola započítaná aj doba väzby od 22.08.2014 do 13.02.2015 uznesením Okresného súdu Bratislava I z 24.06.2015). Od 22.02.2021 vykonáva trest odňatia slobody vo výmere tri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 3. júla 2014 v spojení s uznesením o neosvedčení sa v skúšobnej dobe z 3. júla 2014 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tos/81/2015 z 19.08.2015. Predpokladaný koniec trestu je 17.05.2023. Súдне trestaný bol dvakrát a vykonal dva tresty odňatia slobody.

Z jednotlivých nariadení výkonu trestu vyplynulo, že Okresný súd Bratislava II nariadil 06.02.2015 v konaní sp. zn. 3T/118/2014 výkon trestu odňatia slobody vo výmere štyri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia uloženého rozsudkom z 11. novembra 2014, Okresný súd Bratislava I 24.06.2015 v konaní sp. zn. 2T/63/2014 trest odňatia slobody vo výmere dva roky a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia so zarataním doby väzby od 22.08.2014 do 13.02.2015 uložený rozsudkom z 10. marca 2015 a Okresný súd Bratislava I 26.08.2015 v konaní sp. zn. 7T/3/2014 trest odňatia slobody vo výmere tri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia rozsudkom z 3. júla 2014 v spojení s uznesením z 3. júla 2015 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Tos/81/2015 z 19. augusta 2015. Odsúdený bol zadržaný a obmedzený na osobnej slobody podozrivej osoby 22.08.2014 o 20:00 hod.

Z odpisu registra trestov a pripojeného rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 3. júla 2014 vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ štyrikrát súдне trestaný. Prvé odsúdenie bolo rozhodnutím Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3Pv 57/2020 z 26.05.2011 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Trestné stíhanie bolo podmienené zastavené so skúšobnou dobou v trvaní dvanásť mesiacov do 09.08.2012, v ktorej sa odsúdený osvedčil. Nasledovali tri odsúdenia za zločin lúpeže (v jednom prípade až v odseku 2, v jednom prípade uložený úhrnný trest i za spáchanie prečinu krádeže) spáchaný spolupáchatelstvom. Tresty boli uložené vo výmere tri roky s podmieneným odkladom výkonu na skúšobnú dobu v trvaní dva roky do 04.07.2016 s probačným dohľadom (odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil), štyri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym

stupňom stráženia (rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/118/2014 z 11.11.2014) a dva roky a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/63/2014 z 10.3.2015. Po neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia bol odsúdený zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o sťažnosti odsúdeného uznesením sp. zn. 4Tos/81/2015 z 19.08.2015), avšak 15.06.2016 Okresný súd Trnava rozhodol o preradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a 31.10.2017 Okresný súd Levice do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody doposiaľ.

Zo skutkovej vety v rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7T/3/2014 z 11. novembra 2014 vyplynulo, že odsúdený po vzájomnej dohode o prepadnutí poškodenej s ďalšími dvomi osobami túto fyzicky zozadu počas chôdze napadol tak, že do nej sotil oboma rukami, potom ju udrel rukou do tváre, na čo spadla na zem a ďalší páchatel' priskočil a vytiahol z tašky hnedú koženú peňaženku. Odsúdený pri napadnutí strhol poškodenej retiazku zo žltého kovu s prívieskom židovskej hviezdy. Škoda na majetku predstavovala cca 358,- eur.

Zo stanov občianskeho združenia Z. V. vyplynulo, že cieľom združenia je poskytovať služby pre deti, mládež a rodiny z bežného aj sociálne znevýhodneného prostredia, vrátane rozvoja jedincov, skupín i komunit.

Prokurátor navrhol návrh záujmového združenia občanov zamietnuť, nakoľko nebola splnená ani jedna podmienka.

Zástupca navrhovateľa v konečnom návrhu uviedol, že čo sa týka vyjadrenia k hodnoteniu riaditeľa ústavu, chcel by predložiť do pozornosti, že prostredie, v ktorom sa obžalovaný deväť rokov nepretržite nachádza od svojich osemnástich rokov, vytvára podmienky pre silné psychické deprivácie, ktoré sa môžu prejavovať v kumulovanej emotivite a to u každého odsúdeného a nie každý odsúdený je schopný túto emotivitu dostatočne efektívne tlmiť. Závisí to od jeho veku a osobnostných predpokladov. Pre neho je dôležité, že k tým porušeniam, ku ktorým dochádza vo výkone trestu v špecifickom prostredí, nebude dochádzať v živote na slobode, kde bude mať odsúdený naplnené svoje psychické a emočné potreby - potreby seberealizácie, voľného pohybu, pozitívnych a motivujúcich vzťahov. S odsúdeným udržiava dlhodobý intenzívny vzťah, z ktorého vyplýva, že jeho osobné charakteristiky vedú aj s podporou ich občianskeho združenia úspešne zvládnuť. Odsúdený je na neho osobnostne naviazaný, je stotožnený s obmedzeniami a pravidlami, ktoré bude musieť v jeho byte dodržiavať. Chce pracovať a viesť bezúhonný život. Odsúdený si je vedomý, že spáchanie akéhokoľvek protiprávneho skutku by viedlo k doživotnému trestu odňatia slobody alebo veľmi dlhému trestu. Sú si preto istý tým, že odsúdený bude viesť riadny a plnohodnotný život bezúhonného človeka k čomu mu budú pomáhať jednak osobne prostredníctvom osobného individuálneho vzťahu, nepretržitej komunikácie a odborne prostredníctvom psychológov a pracovníkov občianskeho združenia. Nevidel priestor na to, že by odsúdený svojím ďalším zotrvaním vo výkone trestu mohol prejsť akýmkoľvek pozitívnym vývojom, ktorý by zvyšoval jeho šance na integráciu samostatného života na slobode. Je presvedčený (zástupca ústavu), že (odsúdený) bude iba stagnovať a preto nevidel žiadny zmysel v jeho zotrvávaní vo výkone trestu odňatia slobody. Odsúdený má jedinečnú šancu integrovať sa do slobodného a bežného života s maximálnou podporou, kontrolou, pomocou, ktorú každý odsúdený po tak dlhom čase potrebuje. Bude integrovaný do vzťahu zo širšieho okolia zástupcu navrhovateľa, ktorí žijú normálny život, pracujú, majú svoju záľubu a budú mu dobrým vzorom, vedú ho inšpirovať k pozitívnym životným inšpiráciám a budú s ním zdieľať svoje názory a hodnoty. Pod ich vplyvom si bude budovať svoje pozitívne predstavy. Bude oddelený od styku s akýmkoľvek problematickým osobami, odsúdený je s tým stotožnený, uvedomuje si možné riziká, preto je plne rozhodnutý, že čas bude tráviť výlučne so zástupcom navrhovateľa a osobami z jeho prostredia. Odsúdený ho berie ako otca, autoritu, nechá si veci vysvetliť a nechá sa usmerňovať. Pod jeho vplyvom sa upevňuje hodnotová orientácia. Odsúdený vie, že svoje povinnosti musí splniť za každých okolností, že musí chodiť do práce a sú dohodnutí, že prvú celú svoju výplatu zainvestuje do získania vodičského oprávnenia. Výdavky bude mať hradené od zástupcu navrhovateľa, podstatnú časť z ďalších výplat použije na zvýšenie svojej kvalifikácie a vzdelania, aby si bol schopný čo najskôr zabezpečiť dostatočný príjem na naplnenie všetkých jeho potrieb. Má šancu rozvíjať vlastnosti potrebné pre samostatný život tzn. vôľu, disciplínu, samostatnosť, samostatné rozhodovania a dôslednosť. Tieto vlastnosti nie je možné rozvíjať v ústave na výkon trestu odňatia slobody, ale sú nevyhnutné na jeho úspešnú socializáciu. Na

základe uvedeného mal za to, že sú splnené všetky podmienky pre úspešné začlenenie do spoločnosti aj napriek hodnoteniu riaditeľa ústavu.

Prítomná psychologička zo záujmového združenia občanov doplnila, že doterajší trest bol dostatočný a účinný ako prevencia voči páchaniu podobných činov v budúcnosti. Zotrvanie v ústave môže mať negatívny vplyv na jeho psychické zdravie a najmä na jeho motiváciu viesť usporiadaný život v budúcnosti. Odsúdenému chce sociálne a psychologické poradenstvo prípadne aj skupinové poradenstvo pre odsúdeného a zástupcu navrhovateľa v prípade vzniknutých konfliktov v komunikácii alebo bežnom fungovaní. Majú mnohé skúsenosti s prácou s rodinami so sociálne znevýhodneného prostredia a tak odsúdenému vieme poskytnúť dostatočnú pomoc v zaradení do života.

Odsúdený na verejnom zasadnutí vypovedal, že skutok, ktorý spáchal, oľutoval. Po konečných návrhoch prokurátora a zástupcu navrhovateľa sa nevyjadril.

Podľa § 415 ods. 1 prvá veta Trestného poriadku o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí.

Podľa § 415 ods. 4 Trestného poriadku o návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmieňane prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkon dvoch tretín uloženého nepodmieňaného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňaného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmieňanom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmieňane prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Súd po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že návrhu záujmového združenia občanov na prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody nie je možné vyhovieť. Trestný zákon vyžaduje splnenia troch kumulatívnych podmienok na podmieňané prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, že odsúdený vykonal potrebnú časť z uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka), vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (druhá materiálna podmienka).

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, táto bola u odsúdeného splnená 17.03.2020.

Na základe hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody možno konštatovať, že u odsúdeného nebola splnená prvá materiálna podmienka, keď počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie. Odsúdený opakovane porušoval ústavný poriadok, nadväzoval nepovolený kontakt s inými osobami, poškodzoval majetok štátu v správe ústavu, prechovával nepovolené predmety, nedodržiaval zásady slušného správania voči osobám, s ktorými prichádzal do styku, spal v nepovolenom čase, poškodzoval sa na zdraví, porušil ústrojovú disciplínu, neplnil príkazy a pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže a opakovane odmietal pracovať. Z pracoviska zameraného na pracovné šitie obuvi bol vyradený z dôvodu nespokojnosti s jeho pracovnými výkonmi. Aktuálne nie je pracovne zaradený pre nedostatok vhodných príležitostí. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa u neho zatiaľ neplnia, opakovane porušil ústavný poriadok a nie je zaradený do práce. Počas výkonu väzby a následne trestu odňatia slobody trinásťkrát disciplinárne potrestaný a ani raz nebol disciplinárne odmenený.

U odsúdeného nebola splnená ani druhá materiálna podmienka, keď na základe žiadnych objektívnych skutočností nemožno očakávať, že odsúdený by v prípade podmiennečného prepustenia viedol na slobode riadny život. K tomuto záveru súd viedla nepriaznivá resocializačná prognóza vyplývajúca z trestnej minulosti odsúdeného, ktorému bola zo strany spoločnosti reprezentovanej Okresným súdom Bratislava I a Okresným súdom Bratislava II opakovane daná šanca na preukázanie, že odsúdený dokáže viesť riadny život bez páchania ďalšej trestnej činnosti. Obžalovaný nie len neprestal s páchaním trestnej činnosti, ale závažnosť skutkov mala stupňujúci charakter. Odsúdený napriek nízkemu veku bol už dvakrát súdne trestaný za zločin lúpeže trestami vo výmere štyri mesiace a dva roky a šesť mesiacov. Pri ukladaní trestu bol odsúdený zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, od 31. októbra 2017 trest vykonáva v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Súd prihliadol na závažnosť spáchaného trestného činu (lúpež je jedným z najzávažnejších trestných činov upravených v právnom poriadku Slovenskej republiky), na ústav, v ktorom odsúdený vykoná trest odňatia slobody (ústav na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia) i na skutočnosť, že podmiennečné zastavenie trestného stíhania ani podmiennečné odsúdenie s nariadeným probačným dohľadom nemali žiadaný a sledovaný vplyv na osobu odsúdeného, ktorý sa opakovane dopustil závažnej násilnej trestnej činnosti.

Všetky uvedené skutočnosti a úvahy viedli súd k tomu, že návrh záujmového združenia osôb (občianske združenie Z. V.) z 29.03.2022 na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu nesplnenia všetkých zákonom stanovených podmienok, konkrétne obidvoch materiálnych podmienok, zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote troch pracovných dní od jeho oznámenia Okresnému súdu Trnava. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhodne Krajský súd v Trnave.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.